

Zunanjepolitični odbor senata ZDA je odobril moskovsko pogodbo

Predložena bo 9. septembra senatu - Ženevska konferenca prekinila delo za ves čas obravnavanja razorožitvenega vprašanja na zasedanju OZN - Izvenblokovske države so poudarile važnost brazilskega predloga o univerzalnosti nenapadalne obveznosti

WASHINGTON, 29. — Zunanjepolitični odbor senata je danes odobril pogodbo o delni prekinitvi jedrskih poskusov. Za odobritev je glasovalo 16 senatorjev, proti pa eden. Sklenili so, da bodo pogodbo predložili senatu 9. septembra.

Pred glasovanjem je odbor zavrnil predlog, naj bi odločili glasovanje, ter resolucijo, s katero so nekateri člani odbora zahtevali, naj se objavi vsa korrespondenca v zvezi s to pogodbo, posebno pa pisma, ki sta si jih izmenjala Kennedy in Hruščov.

Predsednik odbora senator Fulbright je izjavil, da bodo poročila odbora dodala izjavo, ki bo poudarila, da pogodba "ne bo predstavljal ZDA uporabljanja atomskih orožij v primeru vojne". Poročilo bo pripravilo tudi nekateri "varnostne ukrepe", med katerimi tudi zahtevo odbora glavnih štabov, naj se ohrani, in po možnosti se poveča pripravljenost za morebitno obnovo jedrskih poskusov.

Sinoči je v odboru ponovno go-

voril državni tajnik Dean Rusk, ki je podal dodatna pojasnila na vprašanja članov odbora.

ZENEVA, 29. — Ženevska razorožitvena konferenca, ki se je od 17. aprila, je danes sklenila odložiti delo zaradi bližnje zasedanja skupščine OZN, ki bo morala razpravljati tudi o razorožitvi. Razen tega so sklenili, da bodo obnovili pogajanja v Ženevi najpozneje en teden po zaključku debate v New Yorku.

Kar se tiče odobritve poročila, ki ga mora odbor poslati skupščini OZN, gre samo za nastavljanje vprašanj, ki so jih obravnavali na konferenci. V prvi vrsti se omenja vprašanje prekinitve jedrskih poskusov in sklenitev moskovske pogodbe. V zvezi s tem izrekajo tri jedrske države priznanje za prispevek razorožitvene pogodbe k tej pogodbi.

Poročilo govori: zatem o debati glede splošne in popolne razorožitve in o vzporednih razorožitvenih ukrepih.

Na današnji seji, ki je bila ena najdaljših, so številni delegati imeli zaključne govore. Izvenblokovske države so predvsem obravnavale vprašanje vzporednih razorožitvenih ukrepov. Indija, Švedska, Mehika, ZAR in Burma so poudarile, da je vprašanje vzporednih ukrepov velike važnosti, ne samo, ker predstavlja zahtevo, o kateri bi se morli takoj sporazumeti, temveč tudi, ker so številne stične točke veseli Vzhoda in Zahoda glede tega. Glede nekaterih od teh ukrepov bo rešitev lažja kakor glede drugih. Gre npr. za ukrepe za preprečitev izmeničnih napadov, za ustanovitve brezatomskih področij in za odpravo nevarnosti vojne pomoči ter za nenapadalno pogodbo in zmanjšanje vojaških proračunov. Govorniki pa so predvsem poudarili vprašanje izmeničnih napadov, nenapadalno pogodbo in brezatomsko področje.

Titova zahvala mednarodnemu Rdečemu križu

BEOGRAD, 29. — Ob obletnici ustanovitve mednarodnega Rdečega križa je predsednik republike maršal Tito poslal kongresu mednarodne organizacije Rdečega križa, ki zaseda v Ženevi poslanico, v kateri poudarja velike zasluge te svetovne mednarodne organizacije. Hkrati se je maršal Tito zahvalil mednarodni organizaciji Rdečega križa za veliko in hitro pomoč ob potresu v Skopju. "V tej široki manifestaciji človeške solidarnosti vidim izraz stremeljenja ljudi na svetu, da se izognemo in da preprečimo mnogo večje katastrofe, ki bi mogle zadeti človeštvo, t.j. jedrsko vojno, in izraz želje, da se zagotovi mir, poudarja maršal Tito.

Izrael-Sirija

NEW YORK, 29. — Varnostni svet je nadaljeval danes razpravo o izraelsko-sirskem sporu. Britanski in ameriški delegat sta poudarila, da je treba preprečiti umor treh izraelskih državljanov na izraelskem ozemlju 19. avgusta 1963. Resolucija opozarja na adokaze, ki jih vsebuje poročilo tajnika OZN, na podlagi katerih se zdi, da so krivci za umor prišli v Izrael po reki Jordan in so se baje umaknili v isti smeri.

Resolucija ne obsoja Sirije, kar je zahteval Izrael, in tudi ne izjavlja izrecno, da so morilci prišli iz Sirije. Resolucija poziva Izrael in Sirijo, naj si izmenjata ujetnike ter naj sodelujeta z mednarodnimi nadzorstvenimi komisijami OZN. Končno poziva tajnika U. Tanta, naj pred koncem leta poroča Varnostnemu svetu o izvedbi ukrepov, ki jih je predlagal general Bull za zmanjšanje napetosti.

Maroški predstavnik je predlagal, naj o resoluciji ne glasujejo pred prihodnjim tednom, norveški delegat pa je predlagal, naj o njej glasujejo jutri. Sejo so odložili na jutri, ne da bi karkoli sklenili.

BEOGRAD, 29. — Kot gost zvezne skupščine Jugoslavije je prispeval danes v Beograd delegacija parlamenta Etiopije, ki jo vodi predstavnik zvezne skupščine Girma Girma. Predsednik skupščine Jugoslavije Josip Broz Tito je v Beogradu sprejel delegacijo Etiopije. Med bivanjem na Poljskem se bo Koča Popović razgovarjal z ministrom Rapačkim o nadaljnjem poglobljanju dvostranskega sodelovanja med Jugoslavijo in Poljsko in mednarodnih vprašanjih skupnega interesa.

Koča Popović obišče Poljsko

BEOGRAD, 29. — Državni tajnik za zunanje zadeve Jugoslavije Koča Popović bo na vabilu zunanega ministra Poljske Adama Rapackiego uradno obiskal Poljsko od 1. do 7. septembra. S tem obiskom Koča Popović vrata obiskovalca Rapačkim, ki je v novembra lani obiskal Jugoslavijo. Med bivanjem na Poljskem se bo Koča Popović razgovarjal z ministrom Rapačkim o nadaljnjem poglobljanju dvostranskega sodelovanja med Jugoslavijo in Poljsko in mednarodnih vprašanjih skupnega interesa.

Referendum o ustavi v Alžiriji

ALŽIR, 29. — Alžirska skupščina je danes odobrila zakon, ki razpisuje za 8. septembra referendum za odobritev prve alžirske ustave. Ustava, ki določa, da bo Alžirija predsedniška republika in predvideva eno samo stranko v državi, je bila odobrena sinoči z veliko večino.

Včeraj nov incident na konferenci o turizmu

Predsednik prve komisije je dal besedo južnoafriškemu delegatu nazivlje nasprotnemu sklepu plenarne skupščine

RIM, 29. — Danes sta obe delovni komisiji konferenca OZN o turizmu in mednarodnih potovanjih nadaljevali delo. V prvi komisiji obravnavajo carinske formalnosti, v drugi pa turistične dejavnosti. Komu po začetku se je v prvi komisiji prišlo do incidenta. Južnoafriški delegat se ni oziral na včerajšnji sklep plenarne skupščine, ter se je udeležil seje in zahteval besedo. Predsednik mu je besedo dal, kar je povzročilo razburjenje. Južnoafriški delegat je ob podpori vseh ostalih navzočih delegatov zahteval od predsednika, naj ne dovolji besede južnoafriškemu delegatu. Predsednik pa je besedo dal, kar je povzročilo razburjenje. Južnoafriški delegat je ob podpori vseh ostalih navzočih delegatov zahteval od predsednika, naj ne dovolji besede južnoafriškemu delegatu. Predsednik pa je besedo dal, kar je povzročilo razburjenje.

Hruščov in maršal Tito v Kopru v Postojni in Ljubljani

Zvečer sta s člani svojega spremstva prispela na Brdo na Gorenjskem



Množica na Titovem trgu v Kopru pozdravlja maršala Tita in Hruščova, ki se vozita mimo (Foto Babič)

LJUBLJANA, 29. — Glavno mesto Slovenije je priredilo danes popoldne tabor sprejemne komisije, ki jo vodi maršal Tito. V taboru so prispele zvezne zvezde Hruščov, predsednik Titu in ostali članovi spremstva. Vse ulice so bile okrašene s svetlobnimi lučmi. V taboru so prispele zvezne zvezde Hruščov, predsednik Titu in ostali članovi spremstva. Vse ulice so bile okrašene s svetlobnimi lučmi.

Marijan Tepina, ki mu je v imenu vseh ljubljanskih občin in vseh ljubljanskih žitelj doživel, da je v taboru sprejel maršala Tita in njegovo sprejeto, predsednika zvezne skupščine Edvarda Kardelja in podpredsednika republike Aleksandra Rankoviča. V taboru so prispele zvezne zvezde Hruščov, predsednik Titu in ostali članovi spremstva. Vse ulice so bile okrašene s svetlobnimi lučmi.

sodelavce ter zaprosil visoke goste, naj se vpišejo v novo knjigo obiskovalcev. Po vpisu v knjigo je Tepina izročil Hruščovu v spomin na njegov obisk Ljubljani "Zbornik-Ljubljana v ilegalni, 30 gramofonskih posnetkov partizanskih pesmi invalidskega zbora in album partizanske grafike. Na stopnišču magistrata so predsednika skupščine Slovenije igralci novega filma "Kekov", z velikimi koši cvetja na hrbtu. Ob navdušenem pozdravu prebivalstva Ljubljane so visoki gostje odpotovali na Brdo pri Kranju. Na poti na Brdo, kamor so visoki gostje prispeli okoli 20. ure, jim je bil prirejen toplej sprejem v Kranju.

Hruščov s sprejeto in z ostalinami članovi delegacije je odpotoval danes popoldne ob 11. uri v spremstvu predsednika republike maršala Tita in njegove sprejete, predsednika zvezne skupščine Edvarda Kardelja in podpredsednika republike Aleksandra Rankoviča. V taboru so prispele zvezne zvezde Hruščov, predsednik Titu in ostali članovi spremstva. Vse ulice so bile okrašene s svetlobnimi lučmi.

Velik in pozitiven odmev v ZDA na veličasten pohod črncev

Računati je, da bo pritisk protirasistične kampanje s časom vendarle vplival na parlamentarne in na pravno ureditev

WASHINGTON, 29. — Ves ameriški tisk poroča danes o ogromnih naslovih o večeršnjem pohodu črncev na Washington. "New York Herald Tribune" poudarja v svojem uvodniku, da je bil večeršnjaj dan "zgodovinski dan za ameriško ljudstvo".

Najbolj vti na ameriško javnost pa sta napravila dostojanstvo in red, v katerem je manifestacija potekala. Neki poročevalec je napisal: "Prestoječa je zasedla ljudstva vojska. Namesto nahujskanega krkela, kakor so mnogi pričakovali, so se washingtonske ulice napolnile z mirnimi državljani, po ulicah je šla miroljubna armada, ki je zahtevala samo izpolnitev pravic, ki so že njene."

Znani časniki Walter Lippman piše, da je bila demonstracija povsem drugačna od drugih velikih množičnih protestov na svetu, ker so z njo ameriški črnci potrdili, da se ne upirajo vladni vojski dežele. Ameriško črnsko gibanje ni revolucionarno, kakor so bila protikolonialna gibanja v Afriki in Aziji. To, kar ameriški črnci zahtevajo, je po Lippmanu, da jim bodo priznane pravice, ki so jim bile priznane ob koncu državljanske vojne.

banje sporočilo, da zmagajo v borbi, ki so jo črnci vodili več dni v Chicago, da preprečijo postavitev začasnih šol v barakah, ki bi bile praktično namenjene samo črnim študentom. Mestni odbor za šolstvo je namreč sporočil, da bodo sedaj te barake postavili v drugi četrti mesta, kjer ni črnske večine.

Štirje mrtvi pod ruševinami

MOAB, 29. — Danes so nadaljevali iskanje rudarjev, ki so zasuli v rudniku v Moabu v ameriški državi Utah. Toda do sedaj niso mogli doseči do kraja, kjer je pet rudarjev še pri življenju.

Opozorilo afriško-azijskih držav U Tantu na nevzdržen položaj v Južnem Vietnamu

De Gaulle bo skušal zopet uveljaviti upliv Francije v tej deželi?

NEW YORK, 29. — Afriško-azijska skupina v OZN je sklenila, da kot prvi ukrep pošlje k tajniku OZN U Tantu delegacijo, ki mu bo sporočila "zaskrbljenost zaradi razvoja v Južnem Vietnamu". Skupina je imela danes sejo in je razpravljala o položaju v Južnem Vietnamu. Z raznih strani se namiguje na morebitno pobudo, da se zadeva Južnega Vietnamu predloži OZN.

V Washingtonu je predstavnik državnega departmaja sporočil, da so dobili noto južno-vietnamske vlade, ki zavrača washingtonske izjave glede neregularnih budistov. Predstavnik je pripomnil, da nima nič kaj dodatni ali odvzeti izjavi ameriškega državnega departmaja od 21. avgusta.

V Parizu so na današnji večer razpravljali o položaju v Vietnamu. Po poročilu zunanega ministrstva je de Gaulle med drugim izjavil: "Delo, ki ga je Francija izvedla v Kocincini, Anamu in Tonkinu, vezi, ki jih je vzdrževala v celotni državi, zanimanje, ki ga goji za njen razvoj, jo navedajo k temu, da se posebno dobro razume preiskavo vietnamskega ljudstva. Ker Francija pozna hkrati tega ljudstva, vidi viogo, ki bi jo bilo sposobno imeti v sedanjem položaju Azije za njen napredek in v hodonjih dneh reševal konkretna vprašanja v raznih delih države, ki bodo zopet odprle sol, in kako bodo izpolnjevali določbe o integraciji v solah."

Medtem pa je protirasistično gi-

veda pripada samo temu ljudstvu, da izbere sredstva, da to doseže. Vask napor Vietnamu v tej smeri bi moral pripadati Franciji, da v nekaj mesecih možnost reorganiziranja s to doželo prisrčno sodelovanja."

Predstavnik vlade Peyrefitte je izjavil, da francoska vlada "opozorilo in prizadeva sledi hudim dogodkom v Vietnamu."

Predsednik izvršnega odbora "kongresa za svobodo kulture" pisatelj Denis de Rougemont je poslal Diemu brzojavko, s katero "protestira proti brutalni kršitvi temeljnih pravic budistov, študentov in profesorjev, ki so prevzeli vnanje, da branijo načela verske strpnosti in intelektualnih svobod."

Vietnamski študentje na pravni in gosposkarski fakulteti v Parizu so objavili solidarnostno izjavo z razkritimi profesorji in študenti, ki so zahtevali takojšnjo izpustitev zatiranih profesorjev in študentov ter pravico rešev verskega vprašanja.

Delegacija senatnega odbora za

obrambo budizma v Južnem Vietnamu, ki jo je bil sprejel predsednik Diem, je objavila sporočilo, v katerem pravi, da je Diem med razgovorom izjavil: "Nadzorstvo nad pogodami je bilo določeno, ker ni bilo drugih rešitev, in konec tega nadzorstva bo moja prva skrb, ker vietnamska vlada in jaz vedno spoštujemo budizem kakor vse druge vere."

Sporočilo dodaja, da bo delegacija proučila primere menihov in vpeten, ki so se aretirali, ker je Diem zagotovil, da je pripravljen izpustiti vse tiste, za katere bo delegacija jamčila.

Saigonjski vojaški guverner Ton Tat Din je izjavil na tiskovni konferenci, da bodo v prihodnjih 48 urah izpustili vse aretirane študente. Trdi je, da so skupno aretirali 25 budističnih svetnikov in svetnic ter drugih 1350 oseb, povsem študentov. Dejal je, da so izpustili okoli 400 budistov.

General je dal izjavo, da ni bilo nobenih nesoglasij med voditelji vojske in budističnega gibanja, da je pripravljen sprejeti vsako organizacijo, vero ali deželo, ki po magu komunistom sabotirati ne publika."

Danes so javili, da je vojska pooblastila bivšega zunanega ministrsta, da odide v Indijo. Vlada je njegovo ostavko uradno sprejela v dolg dopust. Minister je še prispel v Bangkok.

DANES

Po dolgem razpravljanju in po dolgi prizadevanji nasprotikov slehernega mednarodnega poročila je zunanepolitični odbor ameriškega senata včeraj odobril moskovsko pogodbo o delni prekinitvi jedrskih poskusov. Proti odobritvi je glasoval samo en član odbora. Prihodni teden bodo pogodbo predložili senatu. V vladnih krogih kažejo zadovoljstvo, ker je sedaj odprta pot za hitrejšo dokončno ratifikacijo pogodbe in za nadaljevanje pogajanj z Vzhodom.

V Ženevi pa je razorožitvena konferenca prekinila delo, ker bodo o razorožitvi razpravljali na zasedanju skupščine OZN, ki se bo začelo septembra. Pred zaključkom večeršnje seje so predstavniki izvenblokovskih držav ponovno poudarili veliko važnost vzporednih razorožitvenih ukrepov, zlasti pa so poudarili važnost brazilskega predloga o univerzalni obveznosti nenapadalnosti.

Protirasistična manifestacija v Washingtonu je imela velik odmev v ameriškem tisku in seveda tudi v tujini. Ameriški listi pišejo o manifestaciji pod ogromnimi naslovi in ugotavljajo, da bo protirasistično gibanje s časom vendarle vplivalo na parlamentarne in na pravno ureditev. Seveda bo potrebno še precej potrpljenja in še hudi borbi.

V Južnem Vietnamu je stanje še vedno nespremenjeno. Diemova vlada je postala ameriški izjavila, da nima nobenega pobilja klav ameriške vlade glede budistov. Skupina afriških in azijskih držav v New Yorku pa je poslala k U Tantu posebno delegacijo, da ga opozori na nevzdržno stanje v Južnem Vietnamu.

